Epistola 163. IOHANNI COCCEIO IOHANNES BUXTORFIUS.

S. P. Vir Reverende et Clarissime,

Literas tuas, 4. Julii datas, recte accepi: laborem veri illarum, Tobiam Stollium nondum vidi: credo illum Argentinæ substitisse, et inde literas transmisisse. Sibus venerit, tuo nomine mihi commendatus erit. Quod ad tuos labores attinet, nondum vidi ultima tua Franckeriana, ut nullum fortasse de illis judicium ferre, nescio an nostrorum typographorum et Bibliopolarum omnia, ea quod vestri hoc libros non Francofurtum deferant. Spero autem hic mundinis me illa visurum. Non dubito autem, quin præcedentibus tuis scriptis sint similia, h. e. pia, docta, unde tu etiam de scriptura ad cætera quoque edenda, quæ ex pleno scriptum tuo meditatus es. Commentarium tuum ut Deus, cum Prophetas minores auxilio exornabimus. Deus esse editionis benedicat. De DD. Caratorum vestrum consilio, ut Judaicas controversias pertractes, et Novum Testamentum ex Hebræo illustres, non possum non prorsus sentire, illudque modis omnibus probare, quin et Te ad illud exequendum permovere velim. Ut enim à Deo missionis es donis ad hoc præstandum, quibus plerique alii destituti, linguarum Sc. Hebraicæ et Chaldaicæ. Egregium, ad hoc institutum, subsidium nunc habes, edita Pugione Raymundi, cujus exemplum hic dielus Parisiis sum nactus. De methodo et ratione tractandi hoc Argumentum, facile videbis, quænam sit omnium utilissima, ubi de ordine instituendo Controversiæ tractandæ. Præcipuè vero sanctum circa Messiæ Personam et Officium. Sunt qui existimant, cum difficillimè Judæi persuaderi possit circa Personam, Deitatem ipsius, à priori, Salvatorem esse, ut invitatum ad Officii, et ostendatum prius, Deum et quale debuerit esse Messiæ promissi officium, videlicet non solum terrena et corporalia bona, neudanum peccata etc. auferre; sed prius quæ spiritualia, et quæ nemini ab eo conferri possint quæ amplius sit quam homo, nimirum Deus. Et inde persuasio obtenta, videtur, illius fidelibus deinde fidem illis dandum, quæ per probanda Messiæ sunt pertinentia. Ubi audivero, Tuum institutum progredi, bonum mihi duxero, si, Deo vitam commodante, dignatus fueris meum aliquod Epigrammation illi adjungere. Boni fieri si quæ quæ putaveris, veteres præsertim, qui de hac re nostri temporis, Tobiæ comparaveris, et eos contuleris, quales sunt per Raymundum, Porchetus, Porchetum fidei, Stella Messiæ, Hieronymus de Santa fide, libros, cum Titulus, Zelus Christi, Venetiis editus, Pardus dei S. Mariæ, et quosdam alios, quos tu me hic nosti, quorum ego. De Capitibus causæ, modo rationem ei respondendi mihi esse addividendum. Id quidem optimè, sed ratio ejus ritus fieri, quæ ei sua Defensiva est usus, vix id permittit. Et sunt, qui existimant, causa ipsa apud nonnullos detrimentum aliquod illatum iri, et causa distributio id à nonnullis huic bonum in, si minus manifestè cum Turcis adversus agerem. Ut tamen nihil mihi tempestive posthac, separari gravioris ejus injuriæ, et pendiam capite illos omnes dixi et exegesi, ut tanto de securiore animo in reliquos tractatus possim progredi. Plurima autem priores. In illa autem capita aperte gehic mire מדה כנגד מדה. Credo mihi nunquam illi, qui in meam personam carmina vulgi commentantur, abstinere, cum in Vindicandis multis speciabilibus meis versor in Scuerda meorum Vindicatorum tuorum, non possim non mirari, et simul abominari hominis illius audaciam et temeritatem, quæ sine ulla causa plurima Scripturæ Hebraicæ loca suspecta reddere conatur; nec me continere potuit, quin Deum vitam mihi largiatur ad opus absolvendum, quod libere et impedè meum de ejus conatibus et eius judicium proferam. Sorbonicos, et Regii Professores Parisienses omnes meorum sentient, et contra ipsum insurgunt: Disertis in suis libris adeo, exorandam existimat, pernicioſam vocant illam Criticam, quæ via tuta Novatum ad contemptum Sanctorum librorum, et Atheismum ipsum: conferat cum Alcorano: sentient procul dubio illo ipso, venenum latitare, nec virium sani scientia perpetuo, et tuenda alia. Videbis brevi Tractatum Pharisæi de Authentia Sanctorum Bibliorum edituros, in quo pertinaci nostros partes agit, et abstrusam et innovandam Criticam Hebraicam Synagogalem, et nidi mundi contra hæc dicta auctoritatem strenuè defendit: videbis etiam alios contra hanc Criticam insurgentes. Commune ubi hæc libros anglicanis editum omnium Evangeliorum et Sanctorum Pentateuchum. Si hic Criticis valet, actum est de Christiana hac, quam ex Dei singulari providentia nostri Sumus: actum est de studio Hebraico, imo de omni eruditione Hebraica. Ego nunc Tractatum alium sub prelo habeo, quem proximis mundinis D. V. mittes. Illi, ubi absolutus erit, continuò succedet editio Vindiciarum, quam remorantur exhibuerunt Valitudinis longioris incommoda. Spero autem Deum Medicum futurum, et tranquillam mihi hyemem largiturum. Vale, Vir Clariss. et me, quod facis, ama. Reverendos Tuos DD. Collegas ex mei animo et observa salutes. Dab. Bas. 3. Septemb. 1651.

T. R. adstrictiss.

Johannes Buxtorfius

Viro Reverendo et Clarissimo,
D. JOHANNI COCCEIO,
SS. Theologiæ in inclyta Lugdensi
Academia Professori celeberrimo,
Amico pl. honorando.

Lugduni.